

Asia: VN/35411/2025

Lausuntopyyntö metsästysasetuksen muuttamisesta ja suden kiintiömetsästyksestä

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Johdanto

Luonnonvarakeskuksen tehtäviin kuuluvat suurpetokantojen seuranta ja EU:n luontodirektiivin mukaisen suotuisan suojelutason arviointi sen vastuulajien osalta.

Metsästysasetuksessa ehdotetaan säädettäväksi suden rauhoitusajaksi 11.2.–30.11., jolloin suden kiintiömetsästys olisi mahdollista 1.12.–10.2. Lisäksi metsästysasetuksessa säädettäisiin metsästyksen johtajan ilmoitusvelvollisuudesta.

Suden kiintiömetsästyksestä annettavassa asetuksessa säädettäisiin sudesta alueellisen kiintiön puitteissa metsästettäväksi riistalajina, alueellisen kiintiön nojalla saadun saliin ilmoittamisesta ja DNA-näytteen toimittamisesta sekä kiintiömetsästyksen lopettamiseen liittyvästä menettelystä.

Asetusluonnoksen mukaan metsästetyistä susista tulisi lähettää Luonnonvarakeskukselle susikannan seurantaa ja tutkimusta varten DNA-näyte 14 vuorokauden kuluessa. Riistakeskukselle tulisi saalisilmoituksessa ilmoittaa myös metsästäjän nimi ja metsästäjänumero, pyydystetyn suden sukupuoli ja arvio suden iästä, pyyntiajankohta ja pyyntipaikan koordinaatit.

Lausunto

Asetus metsästysasetuksen muuttamisesta

Suden rauhoitus aika

Suden pennut ovat riippuvaisia vanhemmistaan myöhäissyksyyn-alkutalveen asti, sillä suden pääsaalislajien eli hirvieläinten onnistunut saalistus edellyttää mm. pentujen saalistustaitojen kartuttamista osana laumaa. Luonnonvarakeskus (Luke) katsoo, että suden rauhoitusajan ulottaminen kevästä marraskuun loppuun on näin ollen perusteltua.

Suden parittelua tapahtuu keskimäärin helmi-maaliskuussa, eteläisessä Suomessa tyypillisesti helmikuussa. Asetusmuistiossa viitataan Luken julkaisemattomaan aineistoon, jonka mukaan pentueet syntyvät keskimäärin toukokuun toisella viikolla, jolloin parittelu olisi tapahtunut maaliskuun alussa. On huomattava, että tämä aineisto perustuu Itä-Suomessa (Pohjois-Karjala, Pohjois-Savo, Kainuu) pannoitettujen susien paikannusaineistoon. On kuitenkin asiantuntijahavaintoja ja tutkittuja kohtuja osoittamassa sitä, että Lounais-Suomessa, jossa maaliskuussa 2025 sijaitisi arviolta 53 % Suomen susireviireistä, susien parittelu tapahtuu usein jo helmikuussa ja pennut syntyvät huhtikuussa. Metsästysajan ulottuminen helmikuun 10. päivään asti lisää riskiä siitä, että metsästyksen kohdistuessa reviirin lisääntyvään urokseen kantava naaras jää kasvattamaan syntyvät pennut yksin. Tämän vuoksi Luke suosittaa, että rauhoitus aika alkaisi jo 1.2.

Asetus suden kiintiömetsästyksestä

Susikannan kehitykseen vaikuttaa merkittävästi toteutuneen metsästyssaaliin ikä- ja sukupuolirakenne sekä saaliiksi jääneiden yksilöiden lisääntymisstatus. Silmämääräinen, ulkoisiin piirteisiin perustuva saaliseläimen ikäarvio on usein epävarma, mikä on todettu aikaisemman saalisaineiston perusteella, ja luotettava iänmääritys on mahdollista vain hammasnäytteestä. Luke korostaa, että tämän takia olisi tärkeää velvoittaa metsästäjiä lähettämään DNA-näytteen lisäksi joko hammasnäyte (kulmahammas juurineen) tai eläimen kallo näytteeksi, jotta luotettava yksilön iän määrittäminen olisi mahdollista, sekä naaraista kohtu lisääntymisstatuksen selvittämiseksi.

Luonnonvarakeskus näkee hyvänä, että asetusluonnoksen mukaan saaliiksi saadusta sudesta olisi ilmoitettava välittömästi Suomen riistakeskukselle, mikä mahdollistaa metsästyksen ajantasaisen seurannan. Luonnonvarakeskus kuitenkin suosittaa aikamääreen täsmentämistä, sillä ”kymmenien minuuttien kuluessa” on epämääräinen ja erittäin tulkinnanvarainen aikamääre.

Asetusluonnoksen mukaan kiintiön tultua täyteen Suomen riistakeskuksen olisi määrättävä metsästyks alueella lopetettavaksi ja tiedotettava määräyksestä riittävän tehokkaasti esimerkiksi Suomen riistakeskuksen verkkosivujen ja Oma riista -mobiilisovelluksen välityksellä. Tämä velvoittaisi metsästäjiä seuraamaan ko. kanavia, ja metsästyksen lopettamisen katsottaisiin tulleen metsästäjien tietoon vuorokauden kuluttua määräyksen antamisesta. Metsästyksen ollessa käynnissä vuorokausi on pitkä aika ja erityisesti tiheän kannan alueilla on suuri riski, että kiintiö ehtii ylittyä ko. ajassa. Lisäksi tuossa vaiheessa on myös huomionarvoinen riski sille, että metsästys voi kohdistua kohdereviirin ulkopuolisiin, naapurireviirin susiin, jotka saattavat tulla tarkastamaan metsästyksellä tyhjentyvää reviirialuetta. Luonnonvarakeskus ehdottaa, että riistakeskus tiedottaisi välittömästi saatuaan tiedon kiintiön täyttymisestä esimerkiksi Oma riista -viestillä suoraan nimetyille metsästyksen johtajille, joiden vastuulla olisi tiedottaa metsästyksen osallistuvia viiveettä.

Valtonen Mia
Luonnonvarakeskus